

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 1327198
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/41491 GK 106
7/45092 GK 155
7/45261 GK 160
7/45263 GK 160
12 Temmuz 2021
7/45347 GK 163
7/45348 GK 163

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/45349 GK 163
7/45346 GK 167
7/46138 - 46145 GK 16

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

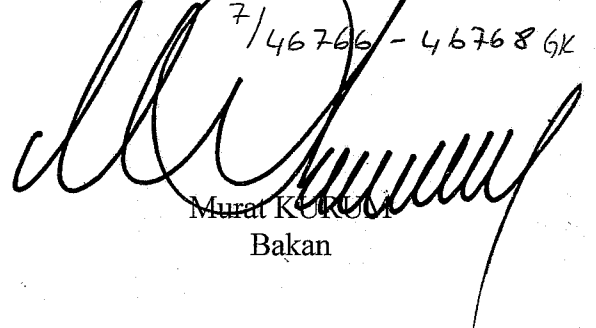
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/46288 - 46291 GK 1

7/46488 - 46489 GK 17

7/46628 - 46629 GK 1

7/46766 - 46768 GK

Murat KURBAN
Bakan

7/43965 GK 137

7/44313 - 7/44314 GK 142

EK:

-Liste (7 Adet, 10 Sayfa)

-Cevap Yazısı (121 Adet, 247 Sayfa)

7/44642 GK 151

7/44885 GK 151

7/44971 GK 154

7/45152 GK 159

7/45257 - 45258 GK 160

7/45464 GK 164

7/45628 - 45629 GK 167

7/45842 - 45854 GK 168

7/45873 GK 168

7/46137 GK 169

7/46418 - 46421 GK 172

7/46941 GK 178

MUŞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞEVİN ÇOŞKUN'IN
TBMM 7/45745 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI

7/45745
SX 163

SORULAR:

UNESCO tarafından dünyada korunması gereken 254 vadi listesine eklenen doğal sit alanı Rize İkizdere'deki İşkencedere Vadisi'nde kurulmak istenen taş ocağına karşı yöre halkının bir aydır sürdürdüğü doğa ve yaşam kaynaklarını koruma direnişi, jandarma eşliğinde getirilen iş makineleri ile bastırılmaya, gözetiltilerle yöre halkı yıldırılmaya çalışılmaktadır.

Rize'nin İkizdere Vadisi Cevizlik köyünde açılması planlanan ve 16 milyon tona yakın taşın alınacağı bazalt ocağından sağlanacak malzeme İyidere Lojistik Merkezi ve Limanı yapım, bakım ve onarım faaliyetlerinde ve bölgedeki yol yapımı projelerinde kullanılacak.

Cevizli ve Şimşirli köylerinin sınırlarında, birbirine bakan iki yamaç orman arazisinde projelendirilen taş ocaklarına verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararının iptali için yöre halkı 17 Mart 2021 tarihinde dava açtı. Ancak yargı süreci devam ederken, bütün ülke genelinde olduğu gibi, burada da iş makineleri alana girdi.

TMMOB Mimarlar Odası tarafından yapılan açıklamada yer alan bilgilere göre; 75 yıl faaliyette kalması beklenen taş ocaklarının her birinden yılda 15.724.800 ton malzeme çıkarılması planlanıyor. Bu, tamamı gürgen, kayın ve akçaağaç vb. gibi türlerin ağırlıklı olduğu ormanlardan oluşan yaklaşık 2 bin dekarlık alandan yılda toplam 31.449.600 ton taş çıkarılacağı anlamına geliyor.

İkizdere Vadisi'nin kollarından olan İşkencedere Vadisi içerisinde nadir ve hassas türleri de barındıran zengin bir ekosistem ve tür çeşitliliği mevcut. Taş ocakları, çevre ve insan sağlığını tehdit etmesinin yanı sıra, bölgenin sahip olduğu doğal değerlerin ve yaban hayatın ortadan kalkmasına neden olacaktır. Karadeniz'in en önemli doğal alanlarından birisi olan İkizdere'de bu nadir ekosistem yok edilecektir. Ayrıca, İkizdere'deki iki ayrı orman arazisinde orman örtüsünün yok edilip, yüzey toprağının da sıyrılmasıyla birlikte, son yıllarda yanlış imar politikalarından kaynaklanan sellerin ve afetlerin yoğunlaştığı bölgede yeni sel ve heyelan alanlarının yaratılmasına neden olacaktır.

Bölgede yürütülecek açık ocak işletmeciliği ile patlamalardan dolayı meydana gelecek titreşim, gürültü, toz oluşumu, bitkisel üst örtü toprağının sıyrılması, yeraltı su tabakasında bozulmalar, görsel kirlilik, heyelan riskinin tetiklenmesi, yaşam kalitesi sorunları gibi birçok olumsuz etki, İkizdere Vadisi'ne ve bütüncül, doğal yaşam alanına zarar verecek, organik çay üretimi, büyükbaş hayvancılık ve arıcılık gibi bölge halkının geçim kaynaklarını olumsuz etkileyecek ya da sonlandıracaktır.

Bu bağlamda;

- 1- İkizdere için herhangi bir kamu yararı olmayan taş ocağı projesi neden uygulanmaktadır?
- 2- Bakanlığınız planlanan projeyle İkizdere halkının yaşam alanlarına vereceği zararı araştırılmış mıdır?
- 3- Bölgede yürütülecek açık ocak işletmeciliğinin patlamalarla birlikte bölgedeki ekolojik dengede yaratacağı tahribata ilişkin hazırlanan bilirkişi raporu var mıdır?
- 4- Cevizli ve Şimşirli köylerinin sınırlarında, birbirine bakan iki yamaç orman arazisinde projelendirilen taş ocaklarına verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararının iptali için yöre halkının 17 Mart 2021 tarihinde açtığı davanın yargı süreci devam ederken projeye neden başlanmıştır?

CEVAPLAR:

1- 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 10. maddesine dayanılarak hazırlanan 25.11.2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'nin 6 ncı maddesi uyarınca, bu Yönetmelik kapsamındaki bir projeyi gerçekleştirmeyi planlayan gerçek veya tüzel kişiler; Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi projeler için ÇED Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu; Seçme Eleme Kriterlerine tabi projeler için Proje Tanıtım Dosyası hazırlamak, ilgili makamlara sunmak ve projelerini verilen karara göre gerçekleştirmekle yükümlüdürler.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Trabzon 11. Bölge Müdürlüğü tarafından Rize İli, İkizdere İlçesi, Cevizlik Köyü Mevkiinde yapılması planlanan "ER:3396069 Numaralı Cevizlik Bazalt Ocağı" projesi ocak alanı 25 ha altında olduğu için ÇED Yönetmeliği'nin Ek-II listesinde "49 (a)- Madenlerin çıkarılması, (Ek-1 listesinde yer almayanlar)" (Ek-1 sınır 25 ha) maddesi hükmü uygulanmış olup Proje Tanıtım Dosyası hazırlanmış ve 19.08.2020 tarihinde e-ÇED üzerinden Rize Valiliğine (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne) sunulmuştur.

Proje hakkında ilgili kurumlardan (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü, Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı 12. Bölge Müdürlüğü, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İkizdere İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, İl Özel İdaresi, Müdürlüğümüz İmar ve Planlamadan Sorumlu Şube Müdürlüğü ile Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü) PTD dosyasını inceleme suretiyle mevzuatları çerçevesinde değerlendirmeleri, proje hakkında varsa itiraz ya da görüşlerini yasal süresi içerisinde bildirmeleri talep edilmiştir.

Sürecin sonunda belirlenen eksiklikler ve kurum görüşleri doğrultusunda revize edilen Proje Tanıtım Dosyası (PTD) ÇED Yönetmeliği'nin 17. maddesi gereğince incelenmesi sonucunda; dosya içerisinde projenin tanımı, kapasitesi, kapladığı alan, mevcut arazi kullanımı, kalitesi, doğal kaynakların kullanımı, atık üretimi, atıkların özellikleri, projenin muhtemel çevresel etkilerine karşı alınacak tedbirler vb. hususlar ortaya konulmuş ve yapılan çalışmalar sonucu proje için alınan tedbirler yürürlükte bulunan mevzuatlar açısından değerlendirilmiş ve çevresel yöndeki etkilerin önlenmesi veya çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin yeterli olduğu görüldüğünden 21.01.2021 tarihli ve E-202111 nolu ÇED Gerekli Değildir Belgesi verilmiştir.

Ocak sahasından temin edilecek malzeme, İyidere Lojistik Merkezi ve Limanı yapım, bakım ve onarım faaliyetlerinde ve bölgedeki yol yapımı projelerinde kullanılması planlanmaktadır. Aynı şekilde işletme süresi dört yıl olarak belirlenmiştir.

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca hayata geçirilmesi planlanan Rize-İyidere Lojistik Üssü Limanı için hammadde ihtiyacının sağlanabileceği bölgede Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğüne ait ER:3396069 Hammadde Üretim Sahası dışında cevherleşme tespit edilen farklı bir ruhsatı bulunmamaktadır.

2,3- Nihai Proje Tanıtım dosyasında Ek-17 de Hacettepe Üniversitesi ile Okan Üniversitesi öğretim üyeleri tarafından hazırlanan ayrı ayrı iki adet Akademik Patlatma Değerlendirme Raporu yer almaktadır.

Söz konusu raporlarda konusunda uzman iki farklı akademisyen tarafından patlatmadan kaynaklanacak çevresel etkiler ve en optimum koşullara göre kullanılması gereken patlayıcı miktarları belirtilmiştir.

Raporlar incelendiğinde ocak için yapılması planlanan işletme modelinin uygulanması halinde çevrede yer alan yerleşim yerleri ve HES iletim hattına yönelik herhangi bir zarar oluşmayacağı hesaplanmıştır. Bilimsel veriler ışığında yapılan hesaplamalara uyulması halinde faaliyetin çevreye en az hasar ile gerçekleştirilebileceği alanında uzman akademisyenler tarafından ortaya konulmuştur.

4- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Trabzon 11. Bölge Müdürlüğü tarafından Rize İli, İkizdere İlçesi, Cevizlik Köyü Mevkiinde yapılması planlanan “ER:3396069 Numaralı Cevizlik Bazalt Ocağı” projesi için verilen ÇED Gerekli Değildir kararının iptali ve yürütmesinin durdurulması için 17.03.2021 tarihinde dava açılmış olup yargı süreci devam etmektedir. Rize İdare Mahkemesi’nin 25.03.2021 tarihli ve 2021/164 esas nolu ara kararında “...yürütmenin durdurulması isteminin bu ara kararına cevap ve davalı idarenin birinci savunması alındıktan ya da mahkememizce verilen cevap ve yasal savunma verme süreleri geçtikten sonra incelenmesine...” karar verilmiştir. ÇED kararı geçerliliğini sürdürmekte ve Mahkemece herhangi bir Yürütmeyi Durdurma kararı bulunmamakta olup projenin yapılmasında (diğer gerekli izinler alındıktan sonra, ruhsat vb.) bir engel bulunmamaktadır.